

KYLÄSUUNNITELMA

LOUHIOJA

lokakuu 2018

kannen kuva: Tomi Mönkkönen, Louhiojan koulu, 3. lk

Sisältö

1 Johdanto	5
2 Louhiojan historiaa	6
3 Louhiojan nähtävyydet	7
Louhitalo	7
Louhiojan uimaranta	8
Mustavaara	8
Kolvananuuro	9
Riuttakallio	9
4 Louhiojan palvelut	10
Asuminen, tontit ja rakentaminen	10
Louhiojan alueella toimivia yrityksiä	11
5 Louhiojan yhdistystoiminta	14
Kyläyhdistys	14
Kulttuuriyhdistys Louhi ry	14
Enon Esikoislestadiolaiset ry	14
Vanhempain Voima ry	15
Muut yhdistykset	15
6 Kylätoiminnan ajankohtaisia asioita	16
Viestintä ja markkinointi	16
Ympäristöasiat	16
Haitallisten vieraslajien poistotalkoot	16
Kyläkuvan siisteys	17
Jätteiden kierrätys	17
Päivätoimintaa ikäihmisille	17
Vesi- ja viemäriverkosto	18
Kyläturvallisuus	18
7 Yhteystiedot	19
Louhiojan kyläyhdistys	19
Enon Esikoislestadiolaiset ry	19
Kulttuuriyhdistys Louhi ry	19
Vanhempain Voima	20

1 Johdanto

Louhioja on kylä Pielisjoen kainalossa, Joensuun Enossa. Louhioja tunnetaan ennen kaikkea sen vilkkaasta kulttuurielämästä, monipuolisesta yhdistystoiminnasta, ihmisiä ympäri maan yhteentuvasta esikoislestadiolaisten rukoushuoneesta ja suuresta peruskouluikäisten määrästä. Kulttuurisesti monipuolinen ja vaaraluonnollaan hurmaava joensivikylä on hyvä paikka elää niin vakituksille asukkaille, vapaa-ajan asujille kuin kyläilijöillekin.

Asukkaita Louhiojalla on noin 600 ja kylällä on virkeä yli sadan oppilaan kyläkoulu. Louhitalo on kyläläisten kokoontumispaikka ja kylän sydän. Lukuisat yritykset toimivat kylällä ja sen ympäristössä. Keskellä kylää on uimaranta ja Louhiojalta löytyy väljästi kaavoitettuja rakennuskaava-, pienyrittäjä- ja teollisuustontteja. Pienyrittäjätonteille on mahdollista rakentaa sekä asunto että verstaas.

Näkemykset Louhiojan kylän rajoista vaihtelevat: yhdelle kylä on yhtä kuin koulupiiri, toiselle äänestysalue, kolmannelle se määrittyy kylän toiminnallisten rajojen mukaan ja neljännelle postinumeroalueen kautta. Tässä kyläsuunnitelmassa Louhiojan vaikutuspiiriin on katsottu kuuluvaksi ympäröivistä kylistä ja alueista Tavisärkkä, Nilos, Novikka, Mustavaara, Riutta, Vanha-Kaltimo ja Kuusjärvi.

Lähimmät taajamat ovat Eno noin neljän kilometrin päässä ja Uimaharju noin 15 kilometrin päässä, ja lähin kaupunki Joensuu, minne matkaa on noin 30 kilometriä. Julkiset kulkuyhteydet Joensuuhun ovat hyvät. Kontiolahteen matkaa kertyy noin 20 kilometriä, Lieksaan noin 65 kilometriä ja Ilomantsiin noin 55 kilometriä.

Louhiojan ensimmäinen kyläsuunnitelma laadittiin vuonna 2008 osana Kyläsuunnitelmat sähköisesti -hanketta, jota rahoitti Joensuun Leader ry. Tämä on kyläsuunnitelman vuosina 2017–2018 päivitetty versio. Päivityksessä kyläläisiä on avustanut Maaseudun Sivistysliitto ry. Kyläsuunnitelma on kooste kyläkokousten työstä.

2 Louhiojan historiaa

Ensimmäiset merkinnät Louhiojan alueen asutuksesta löytyvät 1700-luvun alkupuolelta, jolloin alueella oli kaksi taloa. Vuonna 1810 Louhiojalla oli kahdeksan taloa ja vuosisadan loppupuolella kylä alkoi kasvaa voimakkaasti. Pielisjoen kanavointi aloitettiin Kaltimon osalta 1876 ja puuhiomon rakentaminen 1897, jolloin myös sahaustoiminta alkoi. Rautatie valmistui 1910. Alueelle tuli uutta asutusta syntyneiden työpaikkojen perässä. Sotien jälkeen puuhiomon omistaja Oy Kaukas Ab antoi perheellisille rintamatyöntekijöilleen kymmenen asutustonttia. Suurimmillaan Louhiojan asukasmäärä oli sotien jälkeisinä vuosina, jolloin siirtoväki etsi uusia asuinpaikkoja ja perheet olivat suurempia.

Koululaitos sai alkunsa puuhiomon aloitteesta. Kaltimon koulu aloitti toimintansa tehtaan vuokraamissa tiloissa vuonna 1910. Myöhemmin rakennettiin koulu Kaukaan järjestämälle tontille Heikuranvaaralle, mutta koulu paloi vuonna 1953. Uusi koulu rakennettiin Louhiojalle nykyiselle paikalleen vuonna 1957. Kolmen kilometrin säteellä nykyisestä koulusta on ollut kaksi muutakin koulua: Novikan koulu vuosina 1937–1967 sekä Niloksen koulu noin vuosikymmenen 50-luvulla.

Oman lisänsä kylän elämään on tuonut Enon työväentalo, joka vihittiin käyttöön vuonna 1925 ja joka oli toiminnassa 1950-luvun lopulle saakka, kunnes uusi talo valmistui kirkonkylään. Louhioja on ollut lestadiolaisten suuntien merkittävää toiminta-aluetta. Louhiojan esikoislestadiolaisilla on nykyisin käytössään jo kolmas rukoushuone. Uusheräneiden suunnalle valmistui oma rukoushuone vuonna 1933 Elovaaraan.

3 Louhiojan nähtävyydet

Louhitalo

Kiinteistö Osakeyhtiö Louhioja perustettiin 19.9.1920. Osakeyhtiö osti asuinhuoneen rukoushuoneeksi ja siihen tehtiin laajennus vuonna 1928. Vanha rukoushuone paloi 28.4.1944.

Uusi rukoushuone Louhitalo rakennettiin vuosina 1948–49. Uusi talo rahoitettiin vanhan rukoushuoneen vakuutusrahoilla, lahjoituksilla ja velkavaroin. Rakennuspuut ostettiin ja saatiin lahjoituksina alueen metsistä. Ikkuna ja ovet ostettiin kalusteliike Heliniltä Joensuusta. Uunit (7 kpl) muurasi Antti Väänänen. Uuden talon urakoinnista vastasi Iisakki Mielonen. Seinien riveys tehtiin 1951 ja ulkovuori muutaman vuoden kuluttua.

Kaltimon kansakoulun palon vuoksi (25.1.1953) rukoushuonetta käytettiin viikolla kouluna ja sunnuntaisin rukoushuoneena. Johtajaopettaja asui yläkerrassa ja ruoka valmistettiin keittiössä. Salin uunien paikalle saatiin kamiinat Enon kirkosta. Käymälät ja puuvarasto sijaitsivat ulkorakennuksessa. Louhitalolle saatiin sähköt 1953. Louhiojan uusi koulu valmistui 1957, ja koulu siirtyi pois rukoushuoneelta. Tasakattoinen eteinen valmistui 1969.

Enon Esikoislestadiolaiset ry myi rukoushuoneen Enon kunnalle 1996. Kulttuuriyhdistys Louhi ry osti talon Enon kunnalta vuonna 2006.

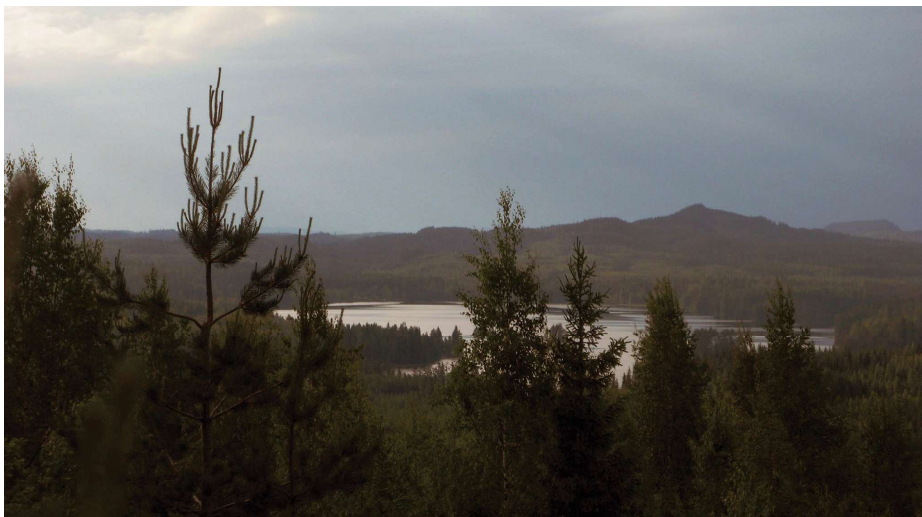

Louhiojan uimaranta

Mustavaara

270 metrin korkeuteen kohoavalta Mustavaaralta avautuu kauniit näkymät Louhiojalle ja Pielisjoelle. Mustavaara on osa Kaltimonkierto-retkeilyreittiä.

Kolvananuuro

Kolvananuuro on pitkä, jyrkkärinteinen maisemallisesti ja luonnonsuojelullisesti arvokas rotkolaakso. Rotkoa reunustavat jylhät paikoin pystysuorina seinäminä kohoavat kalliot ja alueella kasvava pitkään metsänkäsittelyn ulkopuolella ollut puusto tekevät siitä lähes ainutkertaisen. Uuron pohjalla kivikossa kiemurtelee puro, joka saa alkunsa suon ympäröimästä pienestä Koiralammesta.

Riuttakallio

Riuttakallio on kallio, jonka alapuolelle avautuu Riuttalampi. Ennen paikka oli hyvin suosittu nuorison keskuudessa, ja siellä vietettiin juhannus- ja muita juhlia luonnon rauhassa. Kalliolla järjestettiin myös tansseja. Riuttakallion löytää, kun ajaa Eno-Joensuuntieltä Kuusjärvelle päin noin neljä kilometriä ja seuraa Riuttakallio-opastetta vasemmalle.

4 Louhiojan palvelut

Asuminen, tontit ja rakentaminen

Louhiojan alueella sijaitsee vielä joitain vapaita kaavoitettuja tontteja. Alueella on tie, vesijohto ja viemäri. Ajantasaiset tiedot tonteista saa Joensuun kaupungin kaupunkirakenneyksiköstä.

Tietoa Louhiojan vapaista kaavoitetuista tonttipaikoista löytyy Joensuun kaupungin verkkosivulta <http://www.joensuu.fi/en/louhioja>

Tonttien osto- ja vuokrausasioita hoitaa Joensuun kaupungilla kiinteistösihteeri Marita Viljakainen.

Marita Viljakainen
Kiinteistösihteeri
Puh. 050 361 1905
marita.viljakainen@jns.fi
www.joensuu.fi/asuntotontit

Louhiojan alueella toimivia yrityksiä

Alavan Rantatuvat

Vanhankaltimontie 140, 81200
Eno
p. 041 545 1912 tai 050 327 6524
info@alavanrantatuvat.fi tai
alavanrantatuvat@hotmail.com
www.alavanrantatuvat.fi

**Elvi ja Kauko, Mari ja Jari
Heiskanen / Enon Mansikka**
Kuusijärventie 161, 81200 Eno
p. 0400 578 460 tai 050 3413300
mansikanpoimintaa@gmail.com
www.kolumbus.fi/~kl7700/
enonmansikka

Hestek Oy

Heikuranvaarantie 1, 81200 Eno
p. 020 7768 555
www.hestek.fi

Hierontapalvelu Aktiiviset sormet

Marjut Hassinen
Halla-Ahontie 31, 81200 Eno
p. 040 827 9652

**Jari Pieviläinen:
sahaus, puunkuorinta,
tilauksesta kenttäsiirrelityöt**
Takavaarantie 15, 81200 Eno
p. 0400 170 970

JH Verhoilu Oy

Riutantie 100, 81210 Louhioja
p. 045 129 3065
jhverhoilu@gmail.com

Kesäkioski Ilona

Louhiojan uimaranta, avoinna
pääsääntöisesti kesäkuukausina.

Kiinteistökehitys Laukkanen Oy

Kuusijärventie 1331, 81200 Eno
p. 0500 374 010

Koirahoitola Louhelainen

Riutantie 180, 81210 Louhioja
p. 050 527 5722

Kokkolan Erä ja Matkailu

Koivulahdentie 280, 81200 Eno
p. 0400 275 137
urpo.korhonen@kokkolantila.fi
www.kokkolantila.fi

Kuljetus ja Kuormaus Ikonen Ky

Mustavaarantie 1, 81210
Louhioja
p. 0400 320 663

Kuljetuspalvelu Jouko Väänänen

Otontie 6 as 6, 81210 Louhioja
p. 050 3032 666

Loiran Asennuspalvelu Ky
Veli-Pekka Rätty
Metsätie 5, 81200 Eno
p. 050 585 9130
loiran.asennuspalvelu@telemail.fi

Maalaisleipomo Ilomäki
Halla-Ahontie 31, 81200 Eno
p. 040 827 9652
www.maalaisleipomailomaki.fi

Maansiirto Tikka Oy
Niloksentie 70, 81200 Eno
p. 0500 338 621
teemu@maansiirtotikka.fi

**Maatila Jari ja Anna-Liisa
Pieviläinen**
lihakarjan kasvatus, lähilihaa
tilauksesta
Eno-Joensuuntie 421, 81200 Eno
p. 0400 170 970/Jari, 050 493
6352/Anna-Liisa

Maatila Antti Sivonen
Koivulahdentie 121,
81210 Louhioja
p. 0400 181 074
tasapelto@gmail.com

**Maitotila Lea ja Reino
Oksman**
Takavaarantie 180, 81200 Eno
p. 0500 160 756

Maitotila Eeva ja Esa Sivonen
Koivulahdentie 80,
81210 Louhioja
p. 0400 261 852

Marjatila T ja E Heiskanen
Eno-Joensuuntie 400, 81200 Eno
p. 0500 170 142, 0500 210 430,
013-763 199

Metsäpalvelu Kauko Repo
Riuttapellontie 70, 81200 Eno
p. 040 5683 886

**Perunanviljelytila Pertti
Lampén,**
lisäksi polttopuukauppaa,
lomamökkivuorausta,
koneurakointia
Oulilantie 140, 81200 Eno
p. 0400 299 565

**Pienkonekorjaamo Vejun
Verstas**
Riutantie 11, 81210 Louhioja
p. 050 329 2203
vejupee@gmail.com

Saha-Höyläämö Pieviläinen
Takavaarantie 15, 81200 Eno
p. 0400 383 437

Taksi Terho Kuivalainen

Voimalaitoksentie 641, 81210

Louhioja

p. 0500 277 975

terho79@windowslive.com

Teemun Kuoppa ja Oja

Pörrintie 70, 81210 Louhioja

p. 050 5449 058

teemu.pievilainen@suomi24.fi

5 Louhiojan yhdistystoiminta

Kyläyhdistys

Louhiojalla toimii aktiivinen kyläyhdistys. Kyläläiset kokoontuvat Louhitalolla, joka toimii kulttuuritalon lisäksi myös kylätalona. Kyläyhdistyksellä on pitkä historia ja edelleen se on mukana monissa tapahtumissa yhdessä alueen muiden yhdistysten kanssa. Vuosittain järjestettäviä tapahtumia ovat muun muassa Louhioja-kävely, siivoustalkoot, pikkujoulut ja äitienpäiväjuhla. Kyläyhdistys toimii kyläläisten edunvalvojana.

Kulttuuriyhdistys Louhi ry

Kulttuuriyhdistys Louhi ry on kylän kulttuurituottaja ja -toimija. Kulttuuriyhdistys Louhi on perustettu vuonna 2006, jolloin yhdistys myös osti Louhitalon Enon kunnalta. Toiminnan tarkoituksena on vaalia paikallista kulttuuriperinnettä sekä mahdollistaa kansalaisten, erityisesti enolaisten omaehtoista kulttuuriharrastusta, uudistaa ja kehittää kansalaisten kulttuurikäsitystä sekä edesauttaa taiteen ja kulttuurin avulla yleistä hyvinvointia.

Louhitalossa järjestetään paljon erilaisia taiteen ja kulttuurialan esityksiä, konsertteja, näyttelyitä, kursseja ja leirejä. Louhitalo on Louhiteatterin esiintymispaikka. Kulttuuriyhdistys Louhi säilyttää kulttuurihistoriallisesti arvokkaan omistamansa Louhitalon alkuperäisessä kunnossa ja vuokraa sen tiloja omakustannushintaan muille toimijoille.

Enon Esikoislestadiolaiset ry

Enon Esikoislestadiolaiset ry on Louhiojan ja Enon alueen esikoislestadiolaisten uskonnollinen yhdistys. Se vastaa muun muassa Louhiojan rukoushuoneella järjestettävistä seuroista.

Vanhempain Voima ry

Vanhempain Voima ry on Louhiojan vanhempainyhdistys. Se edistää koulun ja kodin yhteistyötä, auttaa hyvän oppimis- ja kasvuympäristön luomisessa, tuo esille vanhempien kannanottoja ja kokoaa vanhempia yhteen. Yhdistys järjestää myös erilaisia talkoita ja tapahtumia, se on muun muassa tehnyt talkoilla koululle hiekkalaatikon, kukkaistutusalueen ja linja-auton-odotuskatoksen.

Muut yhdistykset

Ainakin seuraavat enolaiset yhdistykset toimivat myös Louhiojan alueella:

- Enon kirkonkylän kalastuskunta
- Enon luonnonystävät ry
- Enon Taideyhdistys ry
- Enon 4H-yhdistys ry
- Eno-Seura ry
- KatseenKääntäjät ry
- Koivulahden Erä ry
- Parempi Arki ry
- Pohjois-Karjalan syöpäyhdistyksen Enon osasto
- Rantalan Virta -kulttuuriyhdistys ry
- Taidekartta ry

6 Kylätoiminnan ajankohtaisia asioita

Viestintä ja markkinointi

Kylällä toimivat yhdistykset tiedottavat Louhiojan asioista eri kanavia pitkin:

- Yhdistysten kotisivut
- Yhdistysten Facebook-sivut
- Kaksi kertaa vuodessa kyläläisille postilaatikkojakeluna toimitettava kylätiedote
- Yhdistysten sähköpostitiedotteet
- Tapahtumajulisteet ja -flyerit
- Maksuttomat tapahtuma- ja menovinkkikalenterit
- Maksulliset ilmoitukset sanomalehdissä
- Louhitalolla ja uimarannalla sijaitsevat kylän ilmoitustaulut
- Paikallislehti Pielisjokiseutu ja maakunnan muu media uutisoivat säännöllisesti kylän tapahtumista

Tiedustellaan kyläläisten halukkuutta suunnitella Louhiojalle logo. Myös Louhiojan kyläesite päivitetään lähivuosina.

Ympäristöasiat

- Haitallisten vieraslajien poistotalkoot

Kyläläiset ja vapaa-ajan asukkaat ovat raportoineet muun muassa lupiini-, jättipalsami- ja jättiputkiesiintymistä teiden varsilla, pihoilla ja metsissä. Haitallisten vieraslajien poistotalkoita suunnitellaan järjestettäväksi Louhiojalla vuosittain. Aikomuksena on järjestää myös infotilaisuus vieraslajien tunnistamiseen ja torjumiseen liittyen. Talkoot toteutetaan yhteisvoimin enolaisten järjestöjen, Joensuun kaupungin ja ELY-keskuksen kanssa.

- **Kyläkuvan siisteys**

Kyläilloissa nousi esiin huoli kyläkuvan siisteystä. Erityistä huomiota tulisi kiinnittää vaarallisten jätteiden asianmukaiseen säilytykseen, etteivät ne aiheuta vaaraa ihmisille ja ympäristölle. Kyläympäristön viihtyisyydestä ja kylänraittien siisteystä pidetään huolta yhteisvoimin. Kevätlumien sulettua Louhiojalla kokoonnutaan roskapussien kanssa siivoustalkoisiin, joiden järjestämisestä vastaavat yhdessä kyläyhdistyksen kanssa KatseenKääntäjät ja Kulttuuriyhdistys Louhi. Tavoitteena on jatkossa saada myös Louhiojan koulun oppilaat mukaan talkoisiin.

- **Jätteiden kierrätys**

Jätteiden kierrätysmahdollisuudet puhuttivat kyläilloissa, joista yhden pääteemaksi valikoitui kierrätys. Syystalvella 2017 tilanne on se, että Louhiojan kylällä on vain paperinkeräyspiste, joka sijaitsee Louhitalolla. Lähin kierrätyspiste kartongille, lasille, metallille ja vaatteille sijaitsee Enossa ja lähimmät muovinkeräyspisteet ovat Kontiolahdella ja Joensuuissa. Kierrättämisen helpottumisen ja sitä myötä yleistymisen nimissä olisi hyvä saada kierrätyspiste myös Louhiojalle. Selvitetään, voisiko Louhiojalle perustaa kyläläisten yhteisen kierrätyspisteen, jota ylläpidettäisiin talkoovoimin. Tavoitteena on myös jatkossa jakaa kyläläisille tietoa kierrätyksestä ja jätteiden lajittelusta esimerkiksi infotilaisuuksien muodossa.

Päivätoimintaa ikäihmisille

Kyläläisillä on kiinnostusta kehittää päivätoimintaa ikäihmisille. Toimintaa suunnitellaan järjestettäväksi yhdessä muun muassa Setlementin kanssa.

Vesi- ja viemäriverkosto

Osa Louhiojan kylästä on vesi- ja viemäriverkoston ulottuvilla, mutta osa ei. Kattavan viemäriverkoston saaminen kylälle edistäisi pientonttien myymistä ja olisi yksi valtti kylää markkinoitaessa. Tavoitteeksi asetetaan kylän kaikkien talouksien saaminen vesi- ja viemäriverkoston ulottuville.

Kyläturvallisuus

Kyläturvallisuussuunnitelma on tämän kyläsuunnitelman liitteenä. Turvallisuussuunnitelman tarkoituksena on varautua ennakkoon mahdollisiin riskeihin ja vaaratilanteisiin.

Kylätalona toimivan Louhitalon turvallisuussuunnitelma on nähtävillä Louhitalolla. Uimaharjun tehtaan turvallisuustiedote (2011) on luettavissa tehtaan verkkosivuilla.

7 Yhteystiedot

Louhiojan kyläyhdistys

Verkkosivu: www.louhioja.net
Facebook-sivu:
<https://www.facebook.com/louhioja/>

Puheenjohtaja Erkki Nygren
p. 040 7262 036
nyrenerkk@gmail.com

Varapuheenjohtaja Väinö
Hyttinen
p. 0400 367 368

Sihteeri Anni Rannikko
p. 050 5720 281

Rahastonhoitaja Seija Antikainen
p. 050 360 7846

Muut hallituksen jäsenet
Aune Heikkinen
Maarit Hämäläinen-Koljonen
Liisa Rissanen
Marja Liisa Tanninen

Enon Esikoislestadiolaiset ry

Koivumetsäntie 2
81210 Louhioja
p. 013 763 102

Kulttuuriyhdistys Louhi ry

Verkkosivu: www.louhitalo.fi
Facebook-sivu:
www.facebook.com/louhitalo
Louhitalon varaukset ja tiedustelut: louhitalo@gmail.com

Puheenjohtaja Tuija
Hirvonen-Puhakka
p. 050 304 7865
tuijahp@gmail.com

Varapuheenjohtaja Tuula
Tirronen
(Louhitalon vuokrausasiat)
045 314 7113

Hallituksen jäsen Pauli
Tahvanainen

Vanhempain Voima

Puheenjohtaja Sami Hakkarainen
p. 040 415 5428
shakkarainen(a)gmail.com

Varapuheenjohtaja Teija Sonne

Sihteeri Ulla Vääntinen

Rahastonhoitaja Merja Lahtinen

Muut hallituksen jäsenet

Maiju Ahlholm

Johanna Eronen

Minna Hakkarainen

Emma Hirvonen